

קו לחינוך

הקו שלך למידע חינוכי

גיליון 594 | ז' טבת תשע"ג | 20.12.12 | משוגר למנויים בלבד | kav1@bezeqint.net | www.kav-lahinuch.co.il
מו"ל ועורכת: סיגל בן-ארצי | המערכת: היסמין 1 רמת אפעל | טל. 03-6354484 | פקס. 03-7621113

מנהלי בתי הספר רוצים לפרוש מארגוני המורים ולהקים איגוד עצמאי

הסיבה; המנהלים טוענים כי ראשי הארגונים לא ייצגו אותם כראוי ברפורמות אופק חדש ועוז לתמורה מאת; סיגל בן-ארצי

על גבם. המנהלים טוענים כי אם לא יבצעו מהלך רציני עתה, גם יישארו במצבם הנוכחי בעתיד. ההסכם עם מורי אופק חדש אמור להיפתח בחודש ינואר 2013, ואילו ההסכם עם מורי עוז לתמורה רק בחודש דצמבר 2016. עד שלא ייפתחו ההסכמים לא ניתן יהיה לשנות את מצבם הכספי של המנהלים. יו"ר הסתדרות המורים, יוסי וסרמן, כבר טרח להבהיר למנהלי אופק חדש כי עניינם יטופל עם פתיחת ההסכם. רן ארז, יו"ר הארגון, מודע לכך שכל הבטחה מפיו בנושא זה עתה שווה כקליפת השום. לאחרונה, קבוצת מנהלים שאינה מוכנה לסמוך יותר על הבטחות יו"ר הסתדרות המורים, החליטה להתארגן כדי לפרוש מהסתדרות המורים ולהקים איגוד מנהלים עצמאי. הקבוצה פתחה עמוד בפייסבוק וקראה לאלף מנהלים להצטרף אליה. קבוצה זו גם החלה במגעים עם איגוד המנהלים בארגון המורים כדי לצרף אותם לקבוצת כוח אחת. (את המכתב המלא של מנהלי בתי הספר ליוסי וסרמן בתגובה לדרישותיהם ניתן לקרוא באתר קו לחינוך - קישור למכתב נמצא בצד שמאל של הכתבה).

מנהלי בתי הספר היסודיים והעל יסודיים מעוניינים לפרוש מארגוני המורים לאחר שלא ייצגו כראוי בהסכמים שחתמו יושבי ראש הארגונים ליישום אופק חדש ועוז לתמורה. המנהלים טוענים כי בעוד שהמורים קיבלו תוספות של כ-35% ברפורמת אופק חדש ו-42% ברפורמת עוז לתמורה, המנהלים קיבלו תוספת של כ-15% בשתי הרפורמות. כך יוצא ששכר מורה בשיא הוותק והגמולים עשוי להתקרב מאוד לשכר מנהל בית הספר, כשאינן מה להשוות בין התפקידים והאחריות של השניים.

לפני כחמש שנים, עם תחילת רפורמת אופק חדש, זיהו מנהלי בתי הספר היסודיים כי הסתדרות המורים, בראשות היו"ר יוסי וסרמן, חתמה על הסכם להפעלת הרפורמה שלא שיפר משמעותית את שכרם, כפי שקרה עם המורים. המנהלים פנו להסתדרות, למשרד החינוך ואף לאוצר, אך נותרו ללא מענה. תחושתם הייתה כי "סדרו" אותם, ואף "מכרו" אותם כדי להשיג הישגים גדולים יותר למורים. המנהלים מודעים לכך כי מספרם המועט יחסית למספר המורים הוא שגרם לראשי הארגונים להעדיף את המורים

איגוד מנהלי מחלקות החינוך בפגישה עם מנכ"לית משרד החינוך; יש לפרסם עם תוצאות המיצ"ב גם נתונים הקשורים לחינוך הערכי בבית הספר

מאת; אביבה רוזן
ביום חמישי, ה-6.12.12, נפגשה הנהלת איגוד מנהלי מחלקות החינוך ברשויות המקומיות עם מנכ"לית משרד החינוך, דלית שטאובר. בין הנושאים שנדונו בפגישה היה שיבוץ התלמידים בחינוך המיוחד, פרסום תוצאות מבחני המיצ"ב, המשך הטיפול ביישום ועדת טרכטנברג ועוד.

חינוך מיוחד
לגבי שיבוץ תלמידים בחינוך המיוחד שבטיפול הרשויות, מסר אבי קמינסקי, יו"ר איגוד מנהלי המחלקות לחינוך, כי הנושא עלה בשל העבודה המשותפת הנדרשת בין הרשויות למחוזות משרד החינוך; "לעתים לרשות המקומית אין תשובות מתאימות בתחומה, והיא נזקקת לסיוע מחוזי, או לסיוע נוסף אחר. יש צורך בעבודת רגולציה

כללית כדי לתת פתרונות לכל התלמידים בחינוך המיוחד, ולוודא שיהיו משובצים עוד לפני תחילת שנת הלימודים. לשם כך נקבע בפגישה עם המנכ"לית, שייבנו מנגנונים מתאימים, שיעזרו בשיבוץ התלמידים הללו עד הראשון באוגוסט".

רישום תלמידי חוץ
נושא אחר שעלה בישיבה היה רישום תלמידים לבתי ספר שאינם באזורם. לאחר שמשרד החינוך מיפה את אזורי הרישום, ביקש האיגוד שכל בית ספר שיקלוט תלמידים שאינם באזורי הרישום שלו, בניגוד לחוזרי מנכ"ל ונוהל העברות, לא יקבל את התשלום עבור שעות הלימוד של אותו תלמיד, וזה יועבר לבית הספר שבו אמור היה התלמיד ללמוד. שטאובר קיבלה את הבקשה, והבטיחה (המשך בעמ' 2)

תערוכת פרויקטים של בוגרות החוג לעיצוב גרפי
מכללת אמונה בירושלים
במכון מופ"ת, החל מה-1.1.13.
לפרטים; 03-6901426

אמונה
תשע"ג
מופ"ת
תערוכת תקשורת חזותית
החוג לעיצוב גרפי | מכללת אמונה - ירושלים

איגוד מנהלי מחלקות החינוך בפגישה עם מנכ"לית משרד החינוך; יש לפרסם עם תוצאות המיצ"ב גם נתונים הקשורים לחינוך הערכי בבית הספר

(המשך בעמ' 2)

להוציא תזכורת לראשי המחוזות בנושא זה.

פרסום מבחני המיצ"ב

נושא נוסף שעלה בפגישה היה פרסום תוצאות מבחני המיצ"ב. כיון שהתוצאות מקנות לבית הספר תדמית מסוימת, ביקשו חברי האיגוד ממשרד החינוך לוודא שתוצאות המיצ"ב לא יהיו חזות הכול, ושיתגבשו פרמטרים נוספים להערכת בתי הספר ורמתם, כמו הישגים בתחום ההתנדבות והחינוך החברתי, ופעילויות של תלמידים והורים בקהילה. קמינסקי: "אנו רוצים להבהיר כי מטרתן של הבחינות הללו היא לתת כלים נוספים למערכת לבחון את עצמה. זהו מדד להתייעלות ולשיפור העבודה בבתי הספר, לכן יש מקום לחשוב יחד עם משרד החינוך איך לעשות זאת נכון".

ועדת טרכטנברג

בנושא יישום ועדת טרכטנברג, אומר קמינסקי, כי האיגוד ביקש בפגישה לבחון כיצד המשרד מתעתד לטפל בהמשך היישום. 80% מהילדים בגילאי 4-3 כבר נקלטו במערכת, אך עדיין יש נושאים שונים שצריך לבדוק את יישומם, כמו צהרונים לילדים בגילאי 9-3. בישיבה קיבלנו דיווח על היישום והעלינו נקודות בעייתיות שונות, כגון

כדאי לדעת

■ הלוחש לנחשים - מיכאל אבן אש הוא הלוחש

לנחשים הישראלי. מיכאל אבן אש הוא לוחש נחשים מקצועי, בעל ידע רב בתחום. בנוסף, אבן אש הוא מדרך טיולים ותיק מטעם החברה להגנת הטבע, וכן חוקר מערות מומחה. אבן אש מעביר הרצאות מרתקות לתלמידי בתי הספר על עולם הנחשים. לדבריו, החברה הישראלית לוקה בבורות בתחום, שגורמת לנו להתנהג לא נכון עם

הנחשים. בהרצאה מציג אבן אש את סוגי הנחשים, מי ארסי ומי לא, מה תרומתו של הנחש לאדם ועוד. בנוסף מומחה אבן אש בחוויות שטח, סדנאות בטבע, פעילויות ועוד. כל מפגש עם אבן אש הוא חוויה יוצאת דופן ומעשירה. ניתן גם להזמין אותו לבית הספר או לבקר אצלו במושב נוב שברמת הגולן. לפרטים <http://evenesh.com/> או בטל'; 04-6762880

■ ד"ר נורית בובליל - ד"ר נורית בובליל היא

מרצה לביולוגיה משפטית, שמעבירה הרצאות מעניינות ומעשירות בבתי ספר ברחבי הארץ. בין השאר מסבירה ד"ר בובליל לתלמידים סוגיות שונות, שמרחיבות את הידע שלהם בתחומי המדעים והטכנולוגיה. למשל, איך נקבע פרופיל גנטי או מהו מאגר הדי.אנ.איי. במהלך ההרצאה מציגה ד"ר בובליל מידע

עניין התקצוב. הרשויות, שעליהן מוטל להפעיל את הצהרונים, אינן מסוגלות לשאת בתקצוב לבדן". בישיבה קיבלנו תשובה כי הנושא עומד להיבחן שוב במשרד החינוך.

ביטוח תלמידים

נושא נוסף שעלה בפגישה היה חשיבות הטיפול בביטוח תלמידים (צד ג') העוסקים בהתנדבות כמחויבות אישית או לצורך תעודת בגרות חברתית. "הערנו את תשומת הלב של המנכ"לית לכך שאיננו יכולים לעמוד בתנאי חוזר מנכ"ל. בחלק ממקומות ההתנדבות נדרשנו להתחייבויות גבוהות מאוד ולתנאים בלתי אפשריים ליישום. המנכ"לית ביקשה לבחון את נושא הביטוח מחדש". בינתיים ביקש האיגוד להקפיא את החוזר, שנמצא כרגע בהתייעצות משפטית עד לפתרון הבעיה. "יהיה חבל מאוד אם התלמידים לא יוכלו להמשיך בפעילות חברתית והתנדבותית בגלל הביטוח", סיכם קמינסקי.

בחודש מרץ הקרוב אמור להתקיים הכנס השנתי של מנהלי המחלקות לחינוך ברשויות המקומיות. נושא הכנס השנה יהיה השקיפות במערכת החינוך. חלק מהנושאים שהועלו בפגישה עם המנכ"לית יידונו גם בו.

נרחב מעולם המשפט ומעבודת המשטרה, כמו טיפת דם, טביעת אצבעות או שארית רוק בזיהוי הפלילי. במיוחד לבתי ספר מעבירה ד"ר בובליל תכנית ייחודית בת שלושה עד חמישה מפגשים, המיועדת לתלמידי מדעים ונושאה; "אשכולות של גנטיקה משפטית - פשע לא לדעת!" להזמנת הרצאות טל'; 03-5746238 או 050-3333593

■ מחלבת צאלה - את מחלבת צאלה הקימו צאלה ואמנון, אנשי קיבוץ מגן, אשר יחד עם עדר כבשים פרטי הקימו חווה חקלאית משפחתית. כיום

מתגוררות בחווה ארבע משפחות ומחלבת צאלה משווקת גבינות בוטיק ברחבי הארץ. מלבד דיר צאן ומחלבה יש במקום גם גלריה למוצרי עץ. בחווה ניתן ליהנות מסדנאות חליבה, סיורים מודרכים בחווה ובאזור, טיולי פיקניק שהמחלבה מארגנת, ארוחות בוקר בחצר המחלבה ועוד. תלמידי בתי

הספר יכולים ליהנות מלימוד נושא הכנת הגבינה בצורה חווייתית, גידול צאן עוד. החווה נמצאת במרחק שעה נסיעה מתל אביב ו-35 דקות מאשקלון או מבאר

שבע. ניתן לערוך בה ימי כיף, לשלב נקודת יציאה לטיול באזור, סדנאות חליבה ועוד. לפרטים נוספים; <http://www.meshektzon.lanegev.co.il/> או בטל'; 052-8478935

(מדור פרסומי)

יִעוֹץ לְמוֹרִים מְנַהֵלִים וְעוֹדִים

הזכויות שלך צריכות בדיקה תקופתית אצל עירית זהבי

האם הינכם מודעים לכל הזכויות להן הינכם זכאים? מה הן הזכויות המגיעות לכם ביציאה לפנסיה? לא תמיד אפשר לממש מחר את מה שמגיע לכם היום - אז למה לחכות? באווירה נינוחה

פגישה

ושכרה בצידה

יעוץ מקצועי עדכני ודיסקרטי

הינכם מוזמנים:

- ליעוץ לקראת פרישה.
- ליעוץ בנושאי שנת שבתון.
- לבדיקה רגילה של רכיבי שכר וזכויות.
- ליעוץ בנושאי מחלות ו/או

עיקרי נושאי הייעוץ:

- פנסיה.
- כדאיות פרישה מעבודה.
- תכנון הקריירה.
- ייעוץ והכוונה בעזיבת מערכת החינוך.
- הדרכה וליווי במו"מ מול מעסיקים.
- פיצויי פיטורין.
- בדיקת השכר ומרכיביו.
- גמולים.

לשבתון יוצאים בראש שקט
09-9542108

אתיקה בחינוך; פיתוח והטמעת קוד אתי במחוז הצפון

ארגונים מודרניים עוסקים יותר ויותר בפיתוח והטמעת קוד אתי כדי לפעול על פי ערכיהם ולייעל את העבודה. מחוז הצפון של משרד החינוך החליט להטמיע קוד אתי בעבודתו, והפך בכך לפורץ דרך לא רק במשרד החינוך אלא בתחום הציבורי בכלל מאת: ד"ר אורנה שמחון, מנהלת מחוז הצפון

התנהגות נורמטיבית והנחיות לעובדים, למעסיקים ולארגון. מטרתו של הקוד האתי היא לסייע בהתמודדות עם דילמות ועם סוגיות אתיות יומיומיות, הנובעות מסביבת העבודה המורכבת והייחודית למערכת חינוכית. הקוד האתי אמור לזהות מכשלות פוטנציאליות בתפקיד ולשים להן סייגים ברורים, שיש להם ביטויים התנהגותיים. מסמך הקוד האתי מביא לידי ביטוי שלם את המדיניות האתית של הארגון וכולל את הזהות הארגונית, את מכלול הערכים של הארגון ואת כללי ההתנהגות המממשים את הזהות ואת הערכים הלכה למעשה. הפניה אל הקוד האתי באה הרבה פעמים כאשר נוצרות דילמות המצריכות בחירה בין שתי אפשרויות, שתיהן רצויות או לא רצויות באותה מידה.

על רקע ההבנה, שתחום האתיקה בארגונים מתפתח יותר ויותר בעשורים האחרונים, ובמסגרת תהליכי האיכות והמצוינות המתקיימים במחוז, עלה הצורך בבניית קוד אתי משותף לכל עובדי המחוז.

אתיקה ופילוסופיה

אתיקה הוא מונח יישומי, המתייחס לאורחות ולהתנהלות העניינים של קבוצות ובעלי עניין מקצועי, והיא מבטאת תפיסה סדורה של האידיאל המעשי של ההתנהגות במסגרת מקצועית, שהיא מסגרת מוגדרת של פעילות אנושית מיוחדת (כשר, 2003).

אתיקה וחינוך

אתיקה בחינוך מהווה תשתית ערכית המגדירה את האידיאל האנושי שלאורו מצפים מאנשי החינוך שיעצבו את הדורות הצעירים. אתיקה בחינוך כוללת סטנדרטים גבוהים – בידע, במיומנות ובהתנהגות – אשר מן הראוי שיאפיינו את עובדי הארגון החינוכי, וכוללת בתוכה מרכיבים תודעתיים-סובייקטיביים של דימוי עצמי, תחושת שליחות, ויסודות פומביים-אובייקטיביים של דוגמה אישית, מעורבות בקהילה, יחסי אנוש ואיכות בחשיבה ובמעשה.

מהו קוד אתי

הקוד האתי הוא מסמך המורכב מסטנדרטים מוסריים, בו מוגדרים

גיבוש הקוד האתי

תהליך גיבושו של הקוד האתי תורם להגדרה ולהבהרה של סוגיות מתוך עולם העבודה ומזמן שיח עמיתים פעיל ומפרה. הקושי במציאת קונצנזוס משותף מחד והצורך לעבוד למען מטרה משותפת ובגישה מוסכמת מאידך, מחייבים שיח בין השותפים למשימה. הקוד האתי המחוזי להתנהגות ראויה כולל עקרונות המתווים את הדרך למימוש הרוח, הערכים והאתיקה של המחוז, אשר ישמשו לנו מצפן להתנהגותנו.

תהליכי העבודה

לצורך בניית הקוד האתי, הוקמה ועדת היגוי, אשר כללה נציגות (המשך בעמ' 4)

יום עיון בנושא:

הערכה לשם למידה (הל"ל) - Assessment for Learning (AfL)

בית ספר למחקר ולפיתוח תכונות בהכשרת עובדי חינוך והוראה בכללות

יתקיים ביום רביעי, י"ג בטבת תשע"ג, 26 בדצמבר 2012, בין השעות 9:00-14:40 במכון מופ"ת, רח' שושנה פרסיץ 15, קריית החינוך, תל-אביב

בתכנית:

ברכות ודברי פתיחה

ד"ר מיכל גולן, ראש מכון מופ"ת מוטי רוזנר, משרד החינוך

הל"ל - שיטה ו"הלך רוח"

פרופ' מנוחה בירנבוים, אוניברסיטת תל-אביב

הל"ל בכיתה

הלנה קימרון, הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך (ראמ"ה), משרד החינוך נריה שחור, קרן קרב, משרד החינוך

הל"ל בקהילת למידה מקצועית בית-ספרית בזיקה להל"ל בכיתה

הלנה קימרון, הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך (ראמ"ה), משרד החינוך אילת קרן, מורה בבית ספר יסודי

אפיון שיח פדגוגי בקהילת למידה בית-ספרית המיישמת הל"ל מיטבית בכיתה

רינת שחף-ברזילי, אוניברסיטה הפתוחה

שיחה עם הקהל

הערכה חיצונית והל"ל - היגור זאב עם כבש?

ד"ר חני שלטון, הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך (ראמ"ה), משרד החינוך

מנהיגות בית-ספרית כמקדמת הל"ל

ד"ר חנה קורלנד, אורנים - המכללה האקדמית לחינוך סיגל ריינדרס-כפרי, יועצת עצמאית להערכה ומדידה

הל"ל בהכשרת מורים

רוונה רוסנסקי, מכללת לוינסקי לחינוך ומורה בחטיבת ביניים

שיחה עם הקהל

דברי סיכום

פרופ' מיכל בלר, מנכ"לית הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך (ראמ"ה), משרד החינוך

מנחה: פרופ' מנוחה בירנבוים

ייתכנו שינויים בתכנית ■ תקצירי ההרצאות מופיעים באתר מכון מופ"ת www.mofet.macam.ac.il/iun (ביחידה לימי עיון וכנסים)

השתתפות היא ללא תשלום, אך מחייבת הרשמה מראש עד ה-24 בדצמבר 2012 במרכז ההרשמה המקוון של מכון מופ"ת: <http://register.macam.ac.il> או במינהל לומדים בטל: 03-6901426/401

לפרטים נוספים: היחידה לימי עיון וכנסים: 03-6901430/7 | stiora@macam.ac.il | אתר מכון מופ"ת: www.mofet.macam.ac.il/iun

אתיקה בחינוך; פיתוח והטמעת קוד אתי במחוז הצפון

(המשך מעמ' 3)

הקוד על ידי הנהלת המחוז. לפני חשיפתו ולפני התחלת תהליך הטמעתו, מונתה ועדת אתיקה בראשות סגנית מנהלת המחוז, שתפקידה לנהל את כל נושא האתיקה במחוז. במסגרת עבודתה תחל ועדת האתיקה בלימוד התנהלותן של ועדות אתיקה מקבילות מארגונים אחרים, כגון משרד הבריאות ומוסדות אקדמאיים.

התחייבות ומחויבות

הנהלת המחוז מחויבת לפעול להטמעתו של קוד אתי זה. אמנם עובדי מחוז הצפון מחויבים לפעול על פי הוראות החוק, חוזרי מנכ"ל והוראות הדין השונות, אולם מטרתו של הקוד האתי היא לשמש מורה דרך ומצפן לאותם מקרים שבהם אין בהוראות הדין לתת מענה, ואנו מצפים שהקוד האתי יהיה נדבך מרכזי במסע של המחוז לשיפור השירות ללקוחותיו לאיכות ולמצוינות. תפקידו של הקוד האתי הוא לשמש מצפן מכוון להתנהגות ראויה. הוא אינו יכול לכלול את כל ההיבטים של ההתנהגות הראויה, ולכן תפקידו לשמש כלי סיוע לתהליכי קבלת החלטות, המעודד הפעלת שיקול דעת המבוסס על ערכים.

של כל עובדי המחוז: הנהלה, מפקחים ועובדי מינהל. בתהליך עבודת הצוות הגדירו העובדים והמפקחים בעבודה משותפת את הערכים המרכזיים שינחו את ההתנהגות האתית המצופה, בזיקה לחזון המחוז, ולהיות המחוז ארגון נותן שירות במגזר הציבורי. אחר כך הוגדרו גם ההתנהגויות המצופות הנגזרות מן הערכים המוסכמים. במהלך העבודה נדונו בצוות סוגיות כמו: כיצד יבוא לידי ביטוי בקוד האתי ייחודו של מחוז הצפון כמחוז פרפריאלי, רב-תרבותי, רב-מגזרי; כיצד יבוא לידי ביטוי השילוב שבין השליחות שבמעשה החינוכי וחיי היום-יום; כיצד נטמיע את הקוד באופן שיהיה חלק מהתרבות הארגונית שלנו; איך נתחזק את הקוד האתי לאורך זמן.

ניסוח הקוד האתי

טיוטת הקוד האתי המחוזי נוסחה בתום תהליך למידה מובנה ומקצועי, שבמסגרתו התקיים רב שיח על סוגיות אתיות המעסיקות את עובדי הפיקוח והמינהל. הצעת ניסוח הקוד האתי נדונה בהרחבה בהנהלת המחוז, ולאחר שינויים ודיוקי ניסוח אושר

כדאי לדעת

■ **הולה הופ** – אופיר אורן הוא מומחה לפעילויות שיא לתלמידים או מורים, במסגרת הכיתה, השכבה, חדר המורים ועוד. הלמידה מתרחשת בהקשר לפעילות חברתית או לימודית – כמו חגים ומועדים, ומוגדרת כלמידת (O.D.E Outdoor Education). שיטת הלמידה חווייתית, מהנה, מתאימה לבני כל הגילאים, משלבת משחקים ופעילויות ותמיד, אבל תמיד, זוכרים אותה. הלמידה משלבת ידע עם ערכים, רגשות ושליטה בהתנהגות. עבודת צוות היא שם המשחק והתמודדות עם ערכים היא חלק ממנה. במפגש

משולבים משחקים, אתגרים, צחוק והומור, והנאה צרופה. התלמידים לומדים איך הם חושבים וכיצד הם פועלים עם אחרים. מסוגלות חברתית, מנהיגות, שיתוף פעולה, נתינה ועוד – הם חלק מהיום. לאופיר אורן ניסיון עשיר בהדרכת ילדים, בני נוער ומבוגרים. אופיר בוגר מכללת אורט בירושלים, מנחה סדנאות שטח מוסמך מטעם מכון וינגייט, מומחה בטכניקת החוויה הלימודית הנשענת על הפסיכולוגיה החיובית.

לפרטים נוספים; <http://www.hulahoop.co.il>

או בטל'; 052-500-52-52

■ **הגאווה הישראלית** – מחפשים הרצאה מדליקה

המשלבת ציונות, טכנולוגיה והומור? "גאווה ישראלית" זו הרצאה בשבילכם! בהרצאה מוצגות מיטב ההמצאות של מוחות ארצנו, ששינו את פני העולם. שערי הטכנולוגיה,

הרפואה, החקלאות והצבא נפתחים לעיני התלמידים וחושפים עולמות מרתקים. החל מהדיסק-און-קי ועד אפליקציית WAZE, אנו משלבים ותיק אל מול חדש תוך הדגמת המוצרים עצמם בשילוב סרטונים, מוסיקה ו...הרבה הומור. מתאים במיוחד ליום העצמאות! להזמנת הרצאה: לימור שנהר 050-3377120. פרטים נוספים באתר: <http://limorshe.wix.com/israelipride>

(מדור פרסומי)

מורה יקר! בוא וגלה את זכויותיך...

- בדיקה ממוחשבת לאבחון טעויות בתלוישי שכר
- ייעוץ לכדאיות פרישה, שבתון או חל"ת
- חישובי כדאיות כניסה לרפורמה
- ליווי מתמשך לכל מורה לאחר קבלת הייעוץ
- ייעוץ, הכוונה וליווי לוועדות רפואיות
- מיסוי לפורשים
- חוות דעת מקצועיות לבתי משפט
- בדיקת תקינות הפנסיה והמענקים
- בדיקת תיק קופות הגמל, ההשתלמות והחיסכון

ייעוץ למורה
חושבים אתך על הצעד הבא...

לפרטים נוספים:

www.gmulim.co.il
1-700-700-215

כנס במכללת לוינסקי לחינוך; עשרת הדיברות למורה המיטיב

מיהו המורה המיטיב? מחקר שנערך באוניברסיטת בר-אילן עמד על מאפייניו

מאת; אביבה רוזן

שהתלמידים יבינו שאינה שרירותית. גם כאן מצפים התלמידים לעקביות בחיזוקים ובעונשים.

• **אהבה**; כל מה שאנו מכנים חינוך צריך להיעשות באהבה. כשהתלמידים חשים אהובים וכשהם חשים שהמורה אוהב את עבודת ההוראה, הם ילמדו בצורה הטובה ביותר.

• **אמפתיה**; כשתלמידים חשים אמפתיה מצד המורה הם מרגישים שיש להם ולתחושותיהם מקום, כשהם מרגישים שמקשיבים להם – הם מוכנים לעשות שינויים נדרשים.

• **כבוד ואמון ביכולות**; התלמיד, גם כפרט וגם כחלק ממכלול, מבקשים שיכבדו אותם. כל תלמיד פורח בזמנו הוא, ותלמידים רבים זקוקים שיתייחסו להתייחסות מכבדת גם אם הם לא מצליחים להביא את יכולותיהם לביטוי באותו זמן. רגישות לנושא, וסבלנות מצד המורה, יניבו פירות לאורך זמן.

• **חיזוקים ויזואליים ומילוליים**; תלמידים שמקבלים שבחים ומחמאות משפרים את ביצועיהם ומוכנים להשקיע הרבה כדי להמשיך לקבל אותם. התלמידים החלשים זקוקים לכך כדי להשתפר, והתלמידים החזקים זקוקים לכך כדי להתמיד בהשקעתם לאורך זמן.

• **הדדיות**; הדדיות ביחס, במתן כבוד, בחיזוקים ובאהבה, כל אלה צריכים להיות הדדיים ולאורך זמן.

לדברי אייזקסון, גם אם מקיימים רק חלק מהדיברות הללו, נסלל ערוץ חשוב לתקשורת, שביביא גם לקיום הדיברות האחרות, ולשיפור בתפקודי המורים והתלמידים כאחד.

בכנס שערכה מכללת לוינסקי לחינוך, לרגל מאה שנות קיומה, הציגה ד"ר עטרה אייזקסון, מאוניברסיטת בר אילן, את ממצאי מחקרה לגבי מאפייני המורה המיטיב. המחקר התבסס על שיטות מחקר איכותניות, ובעיקר על תצפיות וראיונות עם מאה תלמידים ופרחי הוראה.

• **מקצועיות**; המורה צריך להגיע מוכן לשיעור ולעמוד ביעדיו – שלו לגבי השיעור.

התלמידים רוצים להרגיש שהמורה מלמד לא רק את ה'מה' אלא גם את ה'איך'. חמשת הדקות הראשונות של השיעור הן קריטיות להמשך. אם הן אפקטיביות, הן יוצרות אצל התלמידים פתיחות ללמידה. התלמידים רוצים לחוש שהם פעילים במהלך השיעור, לחוש שהמורה מתייחס לתלמידים שונים לפי רמתם, מעורר את סקרנותם ובקיא בחומר שהוא מלמד. התלמידים רוצים להתלהב.

• **חוויה**; מורים שמלמדים בדרכים בלתי שגרתיות מעוררים עניין רב יותר ותורמים ללמידה רבה יותר. כיום עומדת בפני מורים האפשרות להגיב לתלמידים במייל, איש-איש לפי רמתו.

• **אכפתיות**; המורה הטוב נתפש כמי שמכיר היטב את התלמיד, יודע לתת יחס אישי ולתת לו תחושה של אכפתיות ואמפטיה. כיום, אומרת אייזקסון, מורים רבים, בעיקר בתיכון ובאוניברסיטה, נוטים להתייחס אל תלמיד כאל מספר תעודת זהות, ובכך מפסידים את היכולת ליצור קשר של אכפתיות, שהוא מהותי כל כך בהוראה מיטבית.

• **עקביות**; נאה דורש, נאה מקיים. המורה שמציב רף גבוה, לעצמו ולתלמידיו, דורש מהם אך גם נותן מעצמו ומשקיע בהוראה ובתלמידים, ומרוויח תלמידים קשובים יותר, שמסוגלים ליותר. הציפיות מחזקות את התלמידים כאשר המורה מצפה מעצמו.

• **הצבת גבולות ברורים**; כידוע, חופש קיים רק בתוך גבולות. הגבולות הללו צריכים לייצג ערכים עבור התלמידים, אחרת הם חסרי משמעות. על המורה לנמק כל איסור וכל מגבלה, כדי

כדאי לדעת

■ **חברת Greenware Technologies** – החברה מסייעת למוסדות חינוך להקים כיתות מחשבים ולהשתמש בציד המחשוב ביעילות. בין היתר מציעה החברה חיסכון בהוצאות החשמל, חיסכון בהקמת רשתות מחשבים, חיסכון בתחזוקת המחשבים, חיסכון בהדפסות ועוד, תוך שמירה קפדנית על סביבה Greenware Technologies ירוקה.

מציעה לבית הספר שלל תוכנות להפעלת מערך המחשוב, כמו NetSupport School – תוכנת ניהול ושליטה על כיתה בעלת יכולות מגוונות; שידור מסך המורה, סיוע לתלמיד שזקוק לעזרה, חסימת אתרים, עריכת מבחנים וסקרים ועוד. תוכנה נוספת היא NetSupport DNA, המאפשרת לנהל את נכסי המחשוב בבית הספר בקלות וביעילות, לגלות את התמונה המלאה לגבי מצב החומרה והתוכנה בבית הספר, למנוע בעיות על ידי קבלת התראות חכמות ועוד.

לפרטים נוספים, טל'; 04-6750696

או באתר החברה; <http://www.greenware.co.il/index.html>

חוגי מדע וטכנולוגיה חווייתיים במחירים אטרקטיביים לבתי ספר יסודיים וחטיבות ביניים – כיתות א'-ח' חברת המדען הצעיר בע"מ (מאז 1981) שמחה לבשר על ליין חדש של קורסים שנתיים מובנים בשיטת "עשה זאת בעצמך".

הקורס השנתי כולל:

- תקליטור הדרכה מלא למורה
- 26 מערכי שיעור מובנים ומפורטים*
- ערכות מדעיות לבנייה פרטניות – כל תלמיד יוצר לעצמו "מיני מעבדה אישית"
- ליווי מקצועי

*ניתן לצפות בשיעור לדוגמא באתר המדען הצעיר

חפשו אותנו בגוגל או בכתובת YoungScientist.co.il לפרטים: ד"ר עקיבא יוסלס – מנכ"ל המדען הצעיר Philip18@bezeqint.net / 02-5353991

תגבור מתמטי ברשת אמי"ת בסיוע קרן טראמפ

פרויקט ניסיוני להעלאת מספר התלמידים הלומדים מתמטיקה ופיזיקה ברמה מוגברת; פרויקט לעידוד לימודי מתמטיקה לבנות בעל-יסוד

מאת: סיגל בן-ארצי

עליה - כשליש מהתלמידות הן עולות חדשות, המגיעות לבגרות מלאה. השנה משתתפות בנות חטיבת הביניים באולפנא בפרויקט "מובילות בטכניון", המיועד לשלב בעתיד את התלמידות בלימודים מורחבים במקצועות הריאליים ובהמשך בעבודה בתעשייה ובהי-טק. הפרויקט מתנהל בשיתוף הטכניון, ויצ"ו והעירייה. אחת לשבוע לומדות הבנות מתמטיקה ומדעים עם מרצים מהטכניון.

תלמידות אולפנת אמי"ת חיפה בביקור בחברת אינטל.

לאחרונה ביקרו תלמידות מגמת המחשבים מהחטיבה העליונה של האולפנא בחברת אינטל בחיפה. מטרת הביקור הייתה לחבר בין החומר הנלמד בכיתה לעולם המעשה.

בתחילת היום האזינו הבנות להרצאה על החברה ועל פיתוחים שמתבצעים בה. בהמשך חברו הבנות באופן פרטני לעובדים מתנדבים מהחברה, וביחד ניסו לפתח אפליקציה בתחום לימודי המשפטים בגיאומטריה, כאשר כל צד תרם לכך את ניסיונו ונקודת מבטו.

בחמישה תיכונים לא ממינים של רשת אמי"ת תפעל השנה במתכונת ניסיונית תכנית לקידום תלמידים ללימודי מתמטיקה ופיזיקה ברמה של חמש יחידות לבגרות. התכנית תפעל במשך שלוש שנים. המטרה היא שלאחר שלוש שנים יהיה גידול של 40% במספר התלמידים הלומדים מתמטיקה ופיזיקה לבגרות ברמה מוגברת. התכנית תתבסס על חמישה מרכיבים שביית הספר יצטרך לדבוק בהם כדי שישפיעו על הלמידה; עקביות פדגוגית, רמת הוראה גבוהה, שיתוף פעולה בין ההורים והמורים, אקלים למידה ממוקד בתלמיד ופיתוח מנהיגות בית ספרית. את התכנית תממן יחד עם אמי"ת קרן טראמפ.

לאחרונה סיים מינהל מו"פ והערכה של רשת אמי"ת מעקב אחר נתוני הזכאות לבגרות ברשת בחמש השנים האחרונות. מהנתונים עולה, כי הממוצע הכללי של הזכאות לבגרות עלה בשנים אלו ב-20%, וכי 80% מתלמידי הרשת זכאים עתה לבגרות. אמי"ת דיווחה כי חל גידול מתמיד במספר התלמידים הלומדים את המקצועות הריאליים - מתמטיקה ופיזיקה - וכן את המקצועות הטכנולוגיים מדעיים כמו ביוטכנולוגיה, הנדסת אלקטרוניקה והנדסת תוכנה.

עוד נמסר מרשת אמי"ת, כי אולפנת אמי"ת חיפה הגיעה השנה ל-98% זכאות לבגרות ונבחרה כמובילת המחוז. זוהי אולפנא לא ממיינת, הקולטת

כנס; תרומת האוריאמי מיפן לחינוך המתמטי בישראל

לראשונה נערך בישראל כנס למורים בתורת האוריאמי, שמטרתו לסייע ללימודי גיאומטריה

מאת: סיגל בן-ארצי

שהתלמידים עוסקים באוריאמי בגיל צעיר יותר, כך הם מבינים גיאומטריה בקלות רבה יותר בגילאי העל-יסודי. במקביל לכנס התקיימה תערוכה "מקיפולים לפאונים". פאון הוא גוף תלת ממדי המורכב מפאות היוצרות יחד גוף סגור (ראה תמונה).

לכנס הגיעה פיזיקאית מיפן, מיוקי קאומוורה, שהרצתה על המתמטיקה של הפאונים. גולן הציגה תכנית מתוקשבת לקיפולי פאונים לחטיבה הצעירה. בהמשך נערכו הרצאות משולבות בסדנאות לשילוב האוריאמי בכיתה; סדנה לקיפולי תיבות באמצעות נייר מדפסת, סדנה על פאונים, סדנה משולבת בהרצאה בנושא מרובעים ועוד. המרצים שילבו בהנחיה את חוויותיהם מהוראת הנושא לילדים. הכנס הוא הראשון שנערך בישראל למורים. בשנת 2018 מתעתד המרכז הישראלי לאוריאמי לקיים בארץ כנס בינלאומי שנושא "אוריאמי מדע ומתמטיקה", שעתידי להביא לישראל מדענים ומתמטיקאים מכל העולם.

ילדה בגן מתנסה בקיפולי נייר במסגרת לימודי אוריאמי.

כנס בתורת האוריאמי, שנושא "יישומי הוראת גיאומטריה, אוריאמי והקשר ביניהם", נערך בשבוע שעבר במרכז פסג"ה בתל אביב. אוריאמי היא אמנות קיפולי הנייר, שהגיעה לארץ מיפן. תכנית הלימודים מבוססת אוריאמי נקראת אוריאמטריה, והיא מופעלת בבתי הספר ארזים ברמת אביב, עתיד וביוליים ברמת גן, ובמספר בתי ספר נוספים באשדוד, בצפון הארץ ובמזרח ירושלים. התכנית גם אושרה על ידי האגף לחינוך קדם יסודי,

פאון אוריאמי

להעברה בגני הילדים, כדרך חווייתית להכרת עולם הגיאומטריה. שישים גננות כבר עברו הכשרה, שמאפשרת להן ללמד אוריאמטריה בגני הילדים. את השימוש באמנות האוריאמי ללימוד גיאומטריה הביאה לארץ מיפן גולן, שייסדה את המרכז הישראלי לאוריאמי לפני כעשרים שנה. גולן טוענת שיצירה בקיפולי נייר מפתחת את הדמיון מחד אך אינה דורשות דיוק מאידך, ולפיכך מאפשרת להטמיע את הגיאומטריה כבר בגילאים הצעירים. הכנס נועד להרחיב את לימודי האוריאמי ככלי להבנת גיאומטריה גם לחטיבות הביניים. הניסיון באוריאמטריה הוכיח, שכל

מתמטיקה לאור החנוכה - "חנומטיקה"

בתיכון בגבעת ברנר נערך לפני החנוכה יום פעילות מתמטי לתלמידים לחמש יחידות לבגרות מאת: מערכת קו לחינוך

לפני חופשת חנוכה התקיימה בתיכון האזורי המקיף על שם ברנר בגבעת ברנר פעילות מתמטית לחנוכה - "חנומטיקה". בפעילות השתתפו תלמידים הלומדים לחמש יחידות לבגרות. הפעילות נפתחה בהצגת נושאים מתמטיים והקשר שלהם לתחומים אחרים. התלמידים הכינו מצגת על הקשר בין מתמטיקה למוזיקה, והרצו על "חיתוך הזהב" והקשר שלו לטבע, לאומנות ולאדריכלות. בהמשך הציגו נציגי התלמידים, שהיו משתי קבוצות, פתרון של חידות, אותן קיבלו לפתור בבית כשבועיים לפני הפעילות. בשלב הבא עברו התלמידים ל"סבב חידות בכיתה". כל כיתה חולקה

לשלוש קבוצות, וכל קבוצה קיבלה חידה לפתרון בחמש דקות. רוב החידות היו ברוח חג החנוכה - חידות המשלבות סממנים של החג עם הגיון ומתמטיקה. אחת המורות סיפרה לתלמידים על המתמטיקאי קרל פרידריך גאוס, שבהיותו תלמיד בבית ספר יסודי מצא דרך מהירה לחישוב סכום כל המספרים השלמים מאחד עד מאה. בהמשך קיבלו התלמידים משימה המבוססת על פתרונו של גאוס. את היום חתמו פעילויות נוספות, שכללו "שחרור שרירים", כמו שישה תלמידים מכל כיתה שאוחזים ידיים, וצריכים לעבור ביחד דרך חישוק מבלי לעזוב אותן.